

แบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

THE MODEL APPLICATION OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY OF THE STUDENTS,
THE FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCE, UBONRATCHATHANI UNIVERSITY

บุษกร คำโฮม¹ และศุภกัญญา จันทรุกขา²
Bussakorn Khumhome¹ and Supakanya Juntarukka²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องแบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้กำหนดวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการจัดกิจกรรมการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง และระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาของคณะบริหารศาสตร์ 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองสมการโครงสร้างของการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 275 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2557 ภาคต้น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และรวบรวมข้อมูลจากแต่ละชั้นภูมิด้วยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมระดับมาก แบบจำลองสมการโครงสร้างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 193.87 ที่องศาอิสระเท่ากับ 101 และค่าความน่าจะเป็น (p -values) เท่ากับ 0.00 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.92 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.94 ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.06

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตัวแปรที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาบริหารศาสตร์ พบว่า กิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยค่าขนาดอิทธิพล 0.393 ส่วนความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำสำคัญ: ประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แบบจำลองสมการโครงสร้าง

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจ คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, Lecturer of Business Management Department, Faculty of Management Science, Ubonratchathani University, E-mail: ajpamubu@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการธุรกิจ คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, Lecturer of Business Management Department, Faculty of Management Science, Ubonratchathani University, E-mail: supakanyaj@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of sufficiency economy activities and the level of sufficiency economy philosophy application of the students 2) to investigate model consistent with the empirical data of the structural equation model of sufficiency economy philosophy application of the students of the faculty of management science, Ubonratchatani University. The research sample consisted of 275 undergraduate students of the faculty of management science, Ubonratchatani University who enrolled in the first semester of the academic year 2557. Stratified sampling and simple random sampling technique was used to arrive the samples. A questionnaire was administered to collect data, which were analyzed by quantitative analysis methods. The statistics used in data analysis was based on the commutative frequency for percentage, mean, standard deviation and structural equation model analysis.

The result showed that the students have applied the sufficiency economy philosophy overall in high level. The structural equation model of sufficiency economy philosophy application of the students of the faculty of management science, Ubonratchatani University was consistent with the empirical data, goodness of fit measures were found to be: Chi-square = 193.87, df = 101, p-value = 0.00, Relative Chi-square (χ^2/df) = 1.92, CFI = 0.94, RMSEA = 0.06.

Moreover, considering the variables that affect sufficiency economy philosophy application of the students of the faculty of management science, it was also found that the sufficiency economy activities significantly positive influence the application of sufficiency economy ($\beta = 0.393$). Besides, the knowledge of sufficiency economy did not significantly influence the application of sufficiency economy.

Keywords: Sufficiency economy philosophy application, Structural equation model

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารส่งผลให้วัฒนธรรมต่างชาติแผ่ขยายเข้ามาในประเทศไทยอย่างรวดเร็ว การขาดการวิเคราะห์และการไม่ใช้เหตุผลในการพิจารณาสิ่งต่างๆ ทำให้คนไทยรับเอาวัฒนธรรมที่ไม่เหมาะสมกับตนเองมาใช้ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมการใช้จ่ายของประชาชนที่อยู่ในกรุงเทพฯ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2557 จากบริษัทวิจัยด้านการตลาดที่ระบุว่าผู้อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ มีค่าครองชีพสูง ใช้จ่ายไม่เหมาะสมกับรายได้เฉลี่ยของตนเอง (ผู้จัดการรายวัน, 2557)

การใช้จ่ายที่เกินตัวส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้สินโดยล่าสุดธนาคารแห่งประเทศไทยชี้แจงถึงสถานการณ์หนี้ครัวเรือนว่าปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการกู้ยืมภาคครัวเรือนของสถาบันรับฝากเงินทั้งระบบในช่วงไตรมาส 1 ปี 2556 ที่ผ่านมามียอดการให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนสูงถึง 8.97 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ด้านศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจทีเอ็มบี (TMB) ระบุว่าหนี้สินที่เกิดจากการซื้อรถยนต์ การใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต และสินเชื่อเงินสดต่างๆ เพิ่มขึ้นในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา (ไทยโพสต์, 2557)

จากเดิมที่ “ปัจจัยก่อนนี้” มักจะเกิดจากสาเหตุ “ความจำเป็น” ที่ต้องใช้เงินในการดำรงชีวิต แต่ขณะนี้ กลับพบว่า ลูกหนี้หลายรายเป็นหนี้จากนิสัย “ฟุ่มเฟือย-ฟุ้งเฟ้อ” ใช้จ่ายเกินตัว (เดลินิวส์, 2557) การก่อหนี้นั้น ไม่ได้เกิดกับหัวหน้าครอบครัวหรือผู้มีรายได้เท่านั้น พรภัท อินทรวรรพวัฒน์ และคณะ (2557) กล่าวว่า นักศึกษาเป็นกลุ่มที่ก่อหนี้สินได้เหมือนช่วงอายุอื่นๆ ถึงแม้จะไม่มีรายได้ถาวรจากการทำงาน โดยนักศึกษา จะก่อหนี้สินนอกเหนือจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ถ้านักศึกษาคาดการณ์รายได้หลังสำเร็จการศึกษา และอรรถประโยชน์จากการศึกษาระดับปริญญาตรีไว้สูง มีทัศนคติเชิงบวกต่อหนี้สินและสภาวะเศรษฐกิจ ใช้ชีวิตแบบบริโภคนิยม ไปพร้อมกับอำนาจซื้อที่สูง ไม่ลดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จากปัญหาหนี้สินที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ นี้ ถึงแม้จะเป็นปัญหาในระดับครัวเรือน แต่ในที่สุดก็จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตนั้นเป็นที่ประจักษ์ว่า ช่วยแก้ปัญหาหนี้สิน และทำให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การเสริมสร้างความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมให้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจึงเป็นทางออกสำคัญที่จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิต และทำให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยเฉพาะกลุ่มวัยเรียน ผู้ที่ยังมีประสบการณ์น้อยและภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิตต่ำ ทั้งครอบครัวและสถาบันการศึกษาควรจะทำให้ความสำคัญอย่างมากกับประเด็นนี้ เนื่องจากเขาเหล่านี้ คือ อนาคตของชาติ หากเด็กมีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในการใช้ชีวิต เด็กเหล่านี้จะพึ่งพาตนเองได้ และนำพาชาติให้เจริญในอนาคต

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เห็นได้จากพันธกิจหลักข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ว่า “สร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล มีคุณธรรมนำความรู้

คิดเป็น ทำเป็น และดำรงชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง” มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้นักศึกษา รวมถึงการกำหนดให้มีรายวิชาพุทธเศรษฐศาสตร์และเศรษฐกิจพอเพียง เป็นวิชาศึกษาทั่วไปให้นักศึกษาที่สนใจได้เลือกเรียน แต่ที่ผ่านมายังไม่มีการประเมินว่า นักศึกษาได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้มากน้อยเพียงใด และปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ดังนั้นการวิจัยเรื่องแบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เนื่องจากผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรม และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมเพื่อยกระดับความรู้ และพฤติกรรมพอเพียงของนักศึกษาต่อไป

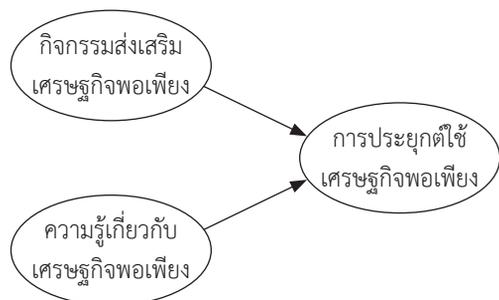
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดกิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของคณะบริหารศาสตร์และระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองสมการโครงสร้างของการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งสถาบันไทยพัฒนา (2557) ได้รวบรวมไว้ อันประกอบด้วย 3 ท่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน 2 เงื่อนไข คือ ความรู้และคุณธรรม มาเป็นกรอบในการพัฒนาแบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยกำหนดให้ตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous Latent Variables) 2 ตัว

คือ กิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลต่อตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous Latent Variables) คือ การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. แบบจำลองสมการโครงสร้างการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหาร-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อให้ทราบอิทธิพลของกิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี โดยมีแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2557 ภาคต้น การกำหนดขนาดตัวอย่างใช้สูตร Taro Yamanae (1967; อ้างถึงใน สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546: 141) ที่ระดับ

ความเชื่อมั่น 0.95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 348 คน วิธีการเลือกตัวอย่างใช้วิธีการแบบความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ใช้สาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัดเป็นชั้นภูมิ ให้จำนวนหน่วยตัวอย่างเป็นสัดส่วนกับจำนวนประชากร ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแต่ละชั้นภูมิ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อ โดยข้อ 1-3 เป็นข้อคำถามปลายปิด (Close Ended Question) ได้แก่ เพศ สาขาที่ศึกษา และชั้นปีที่ศึกษา ส่วนข้อ 4-5 เป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสมและรายได้ต่อเดือนของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคำถาม 29 ข้อ เป็นข้อคำถามปลายปิด โดยให้ผู้ตอบเลือกว่าถูกหรือผิด ในการสร้างข้อคำถามนั้น ผู้วิจัยได้ปรับใช้แบบวัดความรู้ของสลิน สุวรรณวงศ์ (2552) และจากการอ่านเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคำถาม 24 ข้อ เป็นข้อคำถามปลายปิด ปรับใช้แบบสอบถามของกชกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ (2554), วิเชียร วิทยอุดม และเขมมาวีร์ รักษ์ชูชีพ (2553) และขวัญกมล ดอนขวา (2555) ในการสร้างข้อคำถามแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale)

ตอนที่ 4 การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของคณะบริหารศาสตร์ ประกอบด้วยคำถาม 5 ข้อ เป็นข้อคำถามปลายปิด ปรับใช้แนวคิดของ จรวยพร ธรณินทร์ (2550) ในการสร้างข้อคำถาม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต สเกล

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยมีลักษณะเป็นคำถามแบบให้ผู้ตอบเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของข้อคำถามในแต่ละข้อว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ของงานวิจัยหรือไม่ แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence: IOC) พบข้อคำถามส่วนมากค่า IOC สูงกว่า 0.5 มีเพียง 2 ข้อ ที่ค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 จึงตัดข้อคำถามดังกล่าวออกไปตามคำแนะนำของ สุวิมล ติรภานันท์ (2550: 166) ที่เสนอว่า ข้อคำถามที่ดีควรมีค่า IOC ใกล้ 1 ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรมีการปรับปรุงแก้ไข

การทดสอบความเที่ยงหรือค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษา 30 คน แล้วนำข้อมูลไปทดสอบค่าความเชื่อมั่นโดยแบบสอบถามตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง วัดความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคูเดอร์ริชาร์ดสัน 20 ผลการวัดพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.67 หรือมีความเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 3 และ 4 ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach' alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 มีค่าระหว่าง 0.528-0.657 ซึ่งถือว่า มีความเชื่อถือได้ปานกลางถึงค่อนข้างสูง ส่วนค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามแบบสอบถามตอนที่ 4 เท่ากับ 0.903 ซึ่งถือว่า มีความเชื่อถือได้สูงมาก เมื่อประเมินโดยใช้เกณฑ์ Punpinij (1990, อังไฉ สีน พันธุ์พินิจ, 2549: 185)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยประกอบด้วย

1) การรวบรวมข้อมูลทฤษฎี ผู้วิจัยได้ค้นคว้า

ผ่านการรับรองคุณภาพจาก TCI (กลุ่มที่ 1) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ข้อมูลจากตำรา รายงานการวิจัย และบทความในวารสารวิชาการ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

2) การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยการขอความร่วมมือจากอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาของคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการแจกแบบสอบถาม ในช่วงวันที่ 20-24 ตุลาคม 2557 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ ปรากฏว่า ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 275 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเบื้องต้นและระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรม SPSS

ความตรงของแบบจำลองการวัดตัวแปรแฝงแต่ละด้าน ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) การตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และการหาขนาดอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝง ใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) โดยใช้โปรแกรม Mplus

ผลสรุปการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 200 คน ร้อยละ 72.70 ศึกษาในสาขาการบัญชีมากที่สุด จำนวน 67 คน ร้อยละ 24.40 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 90 คน ร้อยละ 32.40 เกรตเฉลี่ยสะสมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าระหว่าง 2.00-2.50 จำนวน 99 คน ร้อยละ 36.00 รายได้ที่นักศึกษาได้รับต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท จำนวน 179 คน ร้อยละ 65.10

2. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พอเพียงในภาพรวมระดับมาก หากพิจารณา 3 ท่วง พบว่า ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ

มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 3.50 ส่วนด้านระบบภูมิคุ้มกันมีการประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ด้าน 2 เหตุผลพบว่า ทั้งด้านความรู้และด้านคุณธรรม มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และ 3.76 ตามลำดับ

3. ความสอดคล้องของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์

พิจารณาจากดัชนีตรวจสอบความสอดคล้อง ผลการตรวจสอบพบว่า แบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตรมหาวิทาลัยอุบลราชธานี มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการตรวจสอบแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ดัชนี	เกณฑ์	ผลการวิเคราะห์	ผลการประเมิน
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ		
p - value	> 0.05	0.00	X
X^2/df	< 2.00	1.92	/
CFI	> 0.90	0.94	/
RMSEA	< 0.05 คือ สอดคล้องดี 0.05-0.08 ค่อนข้างสอดคล้อง	0.06	/

/ = สอดคล้อง X ไม่สอดคล้อง

ที่มา: การวิเคราะห์ข้อมูล พ.ศ. 2558

โดยมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 193.86 ที่องศาอิสระเท่ากับ 101 และค่าความน่าจะเป็น (p - values) เท่ากับ 0.00 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.92 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.94 ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.06 โดยค่า RMSEA นี้หากน้อยกว่า 0.05 ถือว่าสอดคล้องดีและค่าระหว่าง

0.05-0.08 ถือว่าแบบจำลองค่อนข้างสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (สุภมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนีกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, 2552)

ผลการพัฒนาแบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตรมหาวิทาลัยอุบลราชธานี พบว่า ตัวแปรการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบด้านความรู้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด (0.838) รองลงมาคือ ระบบภูมิคุ้มกัน (0.758) คุณธรรม (0.661) ความมีเหตุผล (0.655) และความพอประมาณ (0.580) ตามลำดับ สำหรับตัวแปรการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบด้านวัฒนธรรม (0.873) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุด รองลงมาคือ ด้านศาสนา (0.746) ด้านสังคม (0.737) ด้านสิ่งแวดล้อม (0.734) ด้านเศรษฐกิจ (0.526) ตามลำดับ ตัวแปรความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบด้านการมีภูมิคุ้มกันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด (0.771) รองลงมาคือ ด้านความรอบรู้ (0.751) ด้านความมีเหตุผล (0.610) ด้านคุณธรรม (0.579) ด้านความหมายเศรษฐกิจพอเพียง (0.475) และด้านความพอประมาณ (0.457) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R-SQUARE) ของตัวแปรการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ความรู้เป็นองค์ประกอบที่ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์สูงที่สุด (0.702) รองลงมาคือ ระบบภูมิคุ้มกัน (0.574) คุณธรรม (0.436) ความมีเหตุผล (0.429) และความพอประมาณ (0.337) ตามลำดับ สำหรับตัวแปรการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง องค์ประกอบที่มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ สูงที่สุดคือ ด้านวัฒนธรรม (0.763) รองลงมาคือ ด้านศาสนา (0.557) ด้านสังคม (0.543) ด้านสิ่งแวดล้อม (0.538) ด้านเศรษฐกิจ (0.277) ตามลำดับ

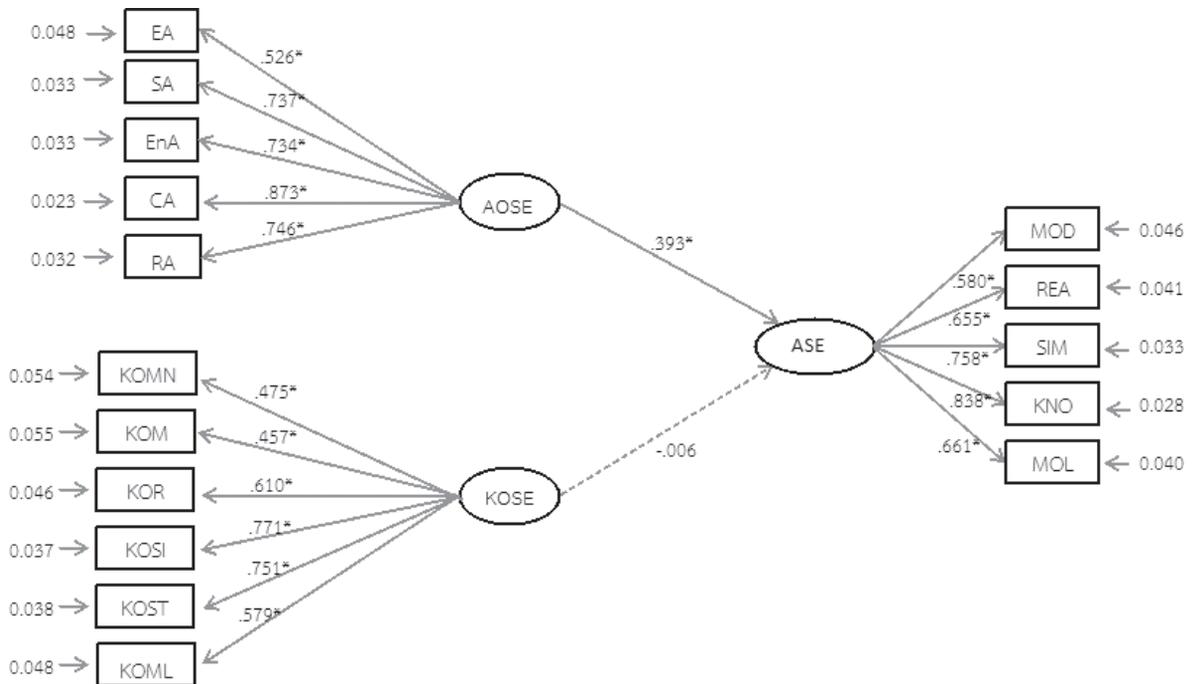
ตัวแปรความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง องค์ประกอบที่มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์สูงที่สุด คือ ด้านการมีภูมิคุ้มกัน (0.594) รองลงมาคือ ด้านความรอบรู้ (0.565) ด้านความมีเหตุผล (0.372) ด้านคุณธรรม

(0.335) ด้านความหมายเศรษฐกิจพอเพียง (0.225) และด้านความพอประมาณ (0.209) ตามลำดับ

4. อิทธิพลของตัวแปร Exogenous ต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะบริหารศาสตร์ พบว่า พฤติกรรมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะบริหารศาสตร์ (ASE) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยปัจจัยการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของคณะบริหารศาสตร์ (AOSE) ด้วยค่าขนาดอิทธิพล 0.393 แสดงว่าเมื่อคณะบริหารศาสตร์

มีการจัดกิจกรรมทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านศาสนา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจะส่งเสริมให้นักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ เกิดการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น ส่วนปัจจัยความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ (KOSE) ไม่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมากในทุกด้าน

Chi-square = 193.86, df = 101, p-value = 0.00, CFI = 0.94, RMSEA = 0.06

ภาพที่ 2 แบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

โดยที่	
ASE	คือ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง
MOD	คือ ความพอประมาณ
REA	คือ ความมีเหตุผล
SIM	คือ การมีภูมิคุ้มกัน
KNO	คือ ความรู้
MOL	คือ คุณธรรม
AOSE	คือ กิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง
EA	คือ กิจกรรมด้านเศรษฐกิจ
SA	คือ กิจกรรมด้านสังคม
EnA	คือ กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
CA	คือ กิจกรรมด้านวัฒนธรรม
RA	คือ กิจกรรมด้านศาสนา
KOSE	คือ ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง
KOMN	คือ ความรู้เกี่ยวกับความหมาย
KOM	คือ ความรู้ด้านความพอประมาณ
KOR	คือ ความรู้ด้านความมีเหตุผล
KOSI	คือ ความรู้ด้านการมีภูมิคุ้มกัน
KOST	คือ ความรอบรู้
KOML	คือ ความรู้ด้านคุณธรรม

อภิปรายผล

1. ระดับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในภาพรวมระดับมาก หากพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านความพอประมาณ และด้านความรู้ มีการประยุกต์ใช้ในระดับมาก ส่วนด้านระบบภูมิคุ้มกันมีการประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ กชกร ชำนาญกิตติชัย และคณะ (2554) ที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในระดับมาก

2. อิทธิพลของกิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการ

ประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะบริหารศาสตร์ พบว่า พฤติกรรมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ (ASE) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของคณะบริหารศาสตร์ (AOSE) ด้วยค่าขนาดอิทธิพล 0.393 แสดงว่า เมื่อคณะบริหารศาสตร์มีการจัดกิจกรรมทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรมและด้านศาสนา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง จะส่งเสริมให้นักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ เกิดการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น จากข้อสรุปนี้จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า กิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สอดคล้องกับ น้ำฝน ผ่องสุวรรณ (2553) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตในจังหวัดสมุทรสงคราม ค้นพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน การปฏิบัติศาสนกิจร่วมกับคนในหมู่บ้าน การร่วมกิจกรรมด้านวัฒนธรรม การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ การร่วมกิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อาจเนื่องมาจาก การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแบ่งปันประสบการณ์ในกลุ่ม การได้ฝึกปฏิบัติจริง หรือการเห็นตัวอย่างความสำเร็จของสมาชิกคนอื่นๆ เป็นปัจจัยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดพฤติกรรมการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น

3. อิทธิพลของความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะบริหารศาสตร์ พบว่า ปัจจัยความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ (KOSE) ไม่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงของนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ สอดคล้องกับ กานดา เตชะชั้นหมาก (2552) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี ค้นพบว่า ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือนในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบจังหวัดลพบุรี และสอดคล้องกับ หทัยรัตน์ อยู่รอด (2550) ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของพนักงานต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต กรณีศึกษาบริษัทโจนส์ แลง ลาลาซาล (ประเทศไทย) จำกัด ค้นพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อทัศนคติการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในระดับดีมากแต่ไม่ได้ทำให้นักศึกษาเกิดการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหากพิจารณาตามทฤษฎีระดับของความรู้ James Brain Quinn (1994 อ้างถึงใน จิรประภา อัครบวร และคณะ, 2552: 32-33) ได้จำแนกระดับความรู้ ออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับที่ 1 รู้ว่าคืออะไร ระดับที่ 2 รู้ว่าทำอย่างไร ระดับที่ 3 รู้เหตุและผลของการทำและไม่ทำ แต่ความรู้ใน 3 ระดับนี้ยังไม่ทำให้เกิดการประยุกต์ใช้ ส่วนความรู้ระดับที่ 4 ใส่ใจกับเหตุผล เป็นความรู้ที่อาจกล่าวได้ว่าถึงจุดบรรลุนั้นในเรื่องความรู้นั้นๆ สามารถนำความรู้มาพลิกแพลง ประยุกต์ และหยิบใช้ได้อย่างเหมาะสม เป็นความรู้ที่เป็นลักษณะการสร้างสรรค์ที่มาจากตนเอง บุคคลที่มีความรู้ในระดับนี้จะมุ่งมั่นงาน แรงจูงใจและการปรับตัวเพื่อความสำเร็จ สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆ ต่อยอดความรู้เดิมได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผ่านการรับรองคุณภาพจาก TCI (กลุ่มที่ 1) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1. นักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านระบบภูมิคุ้มกันในระดับปานกลาง โดยประยุกต์ใช้น้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นองค์กรควรเพิ่มกิจกรรมและสอดแทรกเนื้อหาด้านระบบภูมิคุ้มกันเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านดังกล่าวมากขึ้น เช่น จัดให้นักศึกษามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในห้องเรียน ส่งเสริมการทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เสริม ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาทักษะด้านต่างๆ เพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่การทำงานในยุคประชาคมอาเซียน ส่งเสริมกิจกรรมทำบุญชื้อรายรับรายจ่าย เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายและลดหนี้สิน เป็นต้น

2. ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่รู้ว่า คืออะไร รู้ว่าทำอย่างไร และรู้เหตุและผลของการกระทำนั้นไม่มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นองค์กรควรยกระดับความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงให้ถึงระดับใส่ใจกับเหตุผลนั้นๆ เช่น การให้ผู้เรียนได้ทดลองทำบัญชีรายรับรายจ่าย และมีการตรวจติดตามเป็นระยะ เพื่อให้คำแนะนำและกระตุ้นให้มีพฤติกรรมต่อเนื่อง นักศึกษาจึงจะสามารถนำความรู้มาพลิกแพลงและประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

3. พฤติกรรมการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงของคณะบริหารศาสตร์ ดังนั้นองค์กรควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผลกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับนักศึกษามากขึ้น และควรหาแนวทางในการดึงนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลจากนักศึกษาคณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เช่น นักศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีหรือในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อที่แบบจำลองจะได้มีความสมบูรณ์ และสะท้อนถึงความ

เป็นจริงได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาจมีนอกเหนือจากปัจจัยการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและปัจจัยความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาแบบจำลองครั้งต่อไปควรเพิ่มตัวแปรอื่นๆ เช่น ตัวแปรคั่นกลาง ระหว่างปัจจัยการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรออกแบบข้อคำถาม

ให้สามารถวัดความรู้ในระดับ รู้เหตุและผลของการปฏิบัติ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและความใส่ใจกับเหตุผล นั้นๆ เพื่อทดสอบต่อไปว่า ความรู้ในระดับดังกล่าว มีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากหรือน้อยเพียงใด

4. ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อหาว่าอะไรเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณานุกรม

- กชกร ชำนาญกิตติชัย, ฐิติมา ประภากรเกียรติ, อเนก แสงโนรี และจิรเดช สมิทธิพรพรรณ. (2554). *การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก <http://www.ranong2.dusit.ac.th/web/images/stories/Pictures/News/Training/22.7.55/01.pdf>
- กานดา เตชะชั้นหมาก. (2552). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครัวเรือน: ศึกษากรณีจังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ขวัญกมล ดอนขวา. (2555). *แบบจำลองการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสภาวะเศรษฐกิจสังคมของครัวเรือนในชุมชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- จรวพร ธรณินทร์. (2550). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก http://www.moe.go.th/charuaypon/works/ppt_charuaypon_105.ppt
- จิรประภา อัครบวร และคณะ. (2552). *การจัดการความรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- เดลินิวส์. (2557). *“ปัจจัยใด? สร้างหนี้ ‘จำเป็น-ติดหรู’ แบบไหนก็เหมือนก็ยืม”*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก <http://m.dailynews.co.th/Article.do?contentId=241024>
- ไทยโพสต์. (2557). *“หนี้ครัวเรือน” ปัญหาประชาชน วิฤติประเทศ*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก <http://www.thaipost.net/news/050813/77381>
- น้ำฝน ผ่องสุวรรณ. (2553). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดสมุทรสงคราม*. วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ผู้จัดการรายวัน. (2557). *ผลสำรวจชี้ คนกรุงเทพฯ เพื่อเกินตัว*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก <http://www.manager.co.th/daily/viewnews.aspx?NewsID=9570000031461>

- พรภัทร อินทรพรพัฒน์, สิริรัตน์ เชษฐสุมน และผ่องพรรณ ตรัมย์มงคล. (2557). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการก่อหนี้สินของนักศึกษาปริญญาตรีในกรุงเทพมหานคร. *วารสารเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์*, 35(1), 1-15.
- วิเชียร วิทย์อุดม และเขมมาวีร์ รักษ์ชูชีพ. (2553). *ทัศนะของนักศึกษาต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การแก้ปัญหาความฟุ่มเฟือย: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>
- สุวิมล ตีรภานันท์. (2550). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: หจก.สามลดา.
- สถาบันไทยพัฒนา. (2557). *รู้จักเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก <http://www.sufficiencyeconomy.com/2006/01/blog-post.html>
- สุภมาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์. (2552). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- สลิน สุวรรณวงศ์. (2552). *ความรู้ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2557, จาก http://www.riclib.nrct.go.th/bookdetail.php?type=1&book_id=247352
- สิน พันธุ์พินิจ. (2549). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.
- หทัยรัตน์ อยู่รอด. (2550). *ทัศนะของพนักงานต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต กรณีศึกษา: บริษัท โจนส์ ลาซาลล์ [ประเทศไทย] จำกัด*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

Translated Thai References

- Angsuchot, S., Wjitwanna, S. & Pinyopanoowat, R. (2009). *Statistical Analysis for Research in The Social Sciences and Behavioral Sciences: LISREL Technique*. (2nd ed.). Bangkok: Charoen dee munkong press. [in Thai]
- Chamnankitchai, K., Prapakornkeart, T., Sangnoee A. & Smittipornpan, J. (2001). *Philosophy of Sufficiency Economy Applying in Daily Life for Suan Dusit Rajabhat University Student*. Bangkok: Suan Dusit Rajabhat University. Retrieved August 5, 2013, from <http://www.ranong2.dusit.ac.th/web/images/stories/Pictures/News/Training/22.7.55/01.pdf> [in Thai]
- Daily News. (2014). *What are Factor to Increase Debt?*. Retrieved August 5, 2014, from <http://m.dailynews.co.th/Article.do?contentId=241024> [in Thai]
- Daily News-Manager Online. (2014). *The Poll Point Out Peoples Spending Money in an Extravagant and Wasteful Way*. Retrieved August 5, 2013, from <http://www.manager.co.th/daily/viewnews.aspx?NewsID=9570000031461> [in Thai]

- Donkwa, K. (2012). *The Model of a Sufficiency Economy Philosophy with Socioeconomics of Rural Community's Households Northeastern Thailand*. Nakhonratchasima: Suranaree University of Technology. Retrieved August 5, 2013, from http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php [in Thai]
- Intaravorrathat, P., Chetsumon, S. & Traimongkolkul, P. (2014). Causal Factors Influencing Indebtedness of Undergraduate Students in Bangkok. *Kasetsart Journal*, 35(1), 1-15. [in Thai]
- Jiraprapa, A. et al. (2009). *Knowledge Management*. (1st ed.). Bangkok: Development Board Bureaucracy. [in Thai]
- Panpinij, S. (2005). *Social Science Research Technique*. (1st ed.). Bangkok: Wittayapat. [in Thai]
- Pongsuwan, N. (2010). *Factors Affecting the Success of the Application of The Philosophy of Sufficiency Economy in Samut Songkram Province*. Thesis, Master of Economics, Ramkhamhaeng University, Bangkok. [in Thai]
- Prasitrattasin, S. (2003). *Research Methodology in Social Science*. (12th ed.). Bangkok: Samlada Limited Partnership. [in Thai]
- Suwannawong, S. (2009). *Knowledge of The Sufficiency of Farmers in Chiang Mai*. Retrieved August 5, 2013, from http://www.riclib.nrct.go.th/bookdetail.php?type=1&book_id=247352 [in Thai]
- Tekhanmag, K. (2009). *Factors Related to Behavior of Leading Life in line with The Philosophy of Sufficiency Economy by Household: a Case Study of Lopburi Province*. Thesis, Master of Arts (Social Development) School of Social and Environmental Development NIDA, Bangkok. [in Thai]
- Thaipat Institute. (2013). *Understand Sufficiency Economy*. Retrieved August 5, 2013, from <http://www.sufficiencyeconomy.com/2006/01/blog-post.html> [in Thai]
- Thaipost. (2014). "Household Debt" Peoples Problem and Countries Crisis. Retrieved August 5, 2013, from <http://www.thaipost.net/news/050813/77381> [in Thai]
- Tirakanan, S. (2007). *Development of Variables Measurement in Social Science Research: Approaches to Practice* (1st ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Trranin, C. (2008). *The Sufficiency Economy to Education*. Retrieved August 5, 2014, from http://www.moe.go.th/charuaypon/works/ppt_charuaypon_105.ppt [in Thai]
- Vitaya-udom, W. & Rugchoochip, K. (2010). *Perception of Students toward applying the Sufficiency Economy Philosophy to Alleviate the Lavish Habit: A Case Study of the Rajamangala University of Technology Thanyaburi's Students*. Retrieved August 5, 2013, from <http://tdc.thailis.or.th/tdc> [in Thai]
- Yoorod, H. (2007). *Attitude of The Company Employees toward The Application of Philosophy of Sufficiency Economy in Daily Life: The Case Study of Jones Langlasells (Thailand)*. Thesis, The master of arts (Social Development) School of Social and Environmental Development NIDA, Bangkok. [in Thai]

Bussakorn Khumhome received her Bachelor Degree of Science (Public Health), major in Sanitary Science from Khon Kaen University in 2000. In 2009, she graduated MBA from Khon Kaen University. She is currently a full time lecturer in Faculty of Management Science, Ubon Ratchthani University.

Supakanya Juntarukka received her Bachelor Degree of Business Administration in Accounting from Khon Kaen University in 2004, she graduated Master of Business (Management) from University of Newcastle, Australia in 2008. She is currently a full time lecturer in Faculty of Management Science, Ubon Ratchathani University.